REZOLUCIJA (EU) 2022/1810 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za europski GNSS (sada Agencija Europske unije za svemirski program – EUSPA) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za europski GNSS za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0117/2022),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima Agencije za europski GNSS („Agencija") ([1]) njezin konačni proračun za financijsku godinu 2020. iznosio 35 449 479,85 EUR, što je povećanje od 5,54 % u odnosu na 2019. godinu; budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije; budući da je stopa inflacije u EU-u 2020. iznosila 0,7 %;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda") izrazio razumna jamstva da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 100,00 %, što je isti postotak kao 2019.; nadalje, napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 83,38 %, što je smanjenje od 2,57 % u odnosu na 2019.;

2. konstatira da je Agencija, pored svog osnovnog proračuna, nastavila upravljati velikim iznosom delegiranog proračuna, osobito u okviru sporazumâ o delegiranju koji se odnose na upotrebu Europskog geostacionarnog navigacijskog sustava (EGNOS) i sustava Galileo, kao i na Obzor 2020.; također napominje da je Agencija 2020. započela s upravljanjem sporazumom o doprinosu pripremnim djelovanjima GOVSATCOM-a; nadalje, napominje da su 2020. u okviru delegiranog proračuna preuzete obveze u ukupnom iznosu od 402 000 000 EUR te da je u plaćanjima izvršen iznos od 753 000 000 EUR;

Uspješnost

3. prima na znanje, u pogledu daljnjih opažanja o prekidu pružanja usluga sustava Galileo 2019., da je Agencija provela sve kratkoročne i srednjoročne preporuke koje je izdao njezin odbor za sigurnosnu akreditaciju; nadalje, napominje da je Agencija provela većinu dugoročnih preporuka, ali da se očekuje da će do kraja 2021. provesti i one preostale, posebno one koje se odnose na izvršenje Trećeg mehanizma za orbitalnu sinkronizaciju te održavanje primopredaje validacijskog i operativnog lanca; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvješćuje o razvoju događaja u tom pogledu;

4. napominje da je Agencija, unatoč izazovima uzrokovanima pandemijom bolesti COVID-19, proglasila da je Galileova usluga povratne veze operativna; napominje da je Agencija 2020. godine uspješno uvela mehanizam korisnog tereta EGNOS GEO-3;

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 107.

5. podsjeća da je, prema tematskom izvješću Revizorskog suda 22/2020 o budućnosti agencija (tematsko izvješće Revizorskog suda), autonomija Agencije u praksi vrlo ograničena u pogledu njezine glavne zadaće iskorištavanja globalnog navigacijskog satelitskog sustava Galileo u okviru sporazuma o delegiranju s Komisijom; poziva Komisiju da preispita autonomiju Agencije, posebno u pogledu njezinih nadležnosti za provedbu sporazuma o delegiranju, s pomoću niza složenih ugovora s industrijskim partnerima i subjektima iz javnog sektora; poziva Agenciju da o napretku u vezi s time obavješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;

6. napominje, u vezi s mjerama poduzetima nakon opažanja iz proteklih godina, da je Agencija u drugom tromjesečju 2020. donijela novu strategiju za informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) i strategiju za sigurnost IKT-a, kao i sigurnosnu politiku u području IKT-a i njezina provedbena pravila; nadalje, napominje da je Agencija u kolovozu 2020. odobrila program digitalne transformacije, među ostalim u vezi s transformacijom Agencije za europski GNSS u Agenciju Europske unije za svemirski program (EUSPA), u cilju modernizacije radnog okruženja Agencije, proširenja mogućnosti rada na daljinu s klasificiranim podacima EU-a i razvoja modernih aplikacija kojima se podupire temeljna djelatnost, zajedno s povećanjem razine sigurnosti koja se odražava u težnji da se uspostave kapaciteti za kiberobranu 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, uz nove modernizirane sustave;

7. napominje da, prema tematskom izvješću Revizorskog suda, Agencija treba znatno poboljšati svoju suradnju s državama članicama, drugim agencijama i na međunarodnoj razini; poziva Agenciju da izgradi bolju suradnju i razmjenu znanja sa svim državama članicama; poziva Agenciju da o napretku u vezi s time obavješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;

Kadrovska politika

8. ističe da je 31. prosinca 2020. bilo izvršeno 100,00 % plana radnih mjesta, tj. zaposleno je 150 privremenih djelatnika od ukupno 150 privremenih djelatnika odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na 139 odobrenih radnih mjesta 2019. godine); također primjećuje da je 2020. za Agenciju radilo 65 ugovornih djelatnika i 7 upućenih nacionalnih stručnjaka;

9. sa zabrinutošću prima na znanje rodnu neravnotežu među članovima višeg rukovodstva Agencije, u kojemu su sve tri osobe (100 %) muškarci, te u upravnom odboru Agencije, u kojemu su 24 od 28 osoba (85,7 %) muškarci; nadalje, sa zabrinutošću prima na znanje manjak rodne ravnoteže među ukupnim osobljem Agencije, u kojemu su od 202 osobe njih 135 muškarci (66,8 %); cijeni napore koje je Agencija uložila u poboljšanje rodne ravnoteže sa 7 %, koliko je iznosila 2017., na 33 % žena na višim rukovodećim položajima u 2020.; ponavlja svoj poziv Agenciji da što prije poduzme dodatne mjere kako bi se zajamčila bolja rodna ravnoteža među njezinim višim rukovodstvom; traži od Komisije i država članica da pri imenovanju svojih članova u Upravni odbor Agencije vode računa o važnosti ostvarivanja rodne ravnoteže; podsjeća Agenciju da su pri odabiru kandidata bitni vještine, znanje i iskustvo, kao i zemljopisna i rodna ravnoteža među članovima osoblja;

10. izražava žaljenje, kad je riječ o mjerama poduzetima kao odgovor na opažanja iz razrješnice za 2019., zbog kontinuiranih geografskih neravnoteža u sastavu osoblja Agencije, posebno na srednjim i višim rukovodećim položajima; poziva Agenciju da se pobrine za odgovarajuću zastupljenost državljana iz svih država članica, istodobno poštujući kompetencije i zasluge kandidata, kako se navodi u članku 27. Pravilnika o osoblju za dužnosnike;

11. izražava zabrinutost zbog toga što Agencija ima poteškoća sa zapošljavanjem osoblja s potrebnim tehničkim stručnim znanjem pa kako bi nadoknadila manjak radnih mjesta ili nacionalnih stručnjaka, Agencija sve više povjerava temeljne zadatke vanjskim izvršiteljima, o kojima može postati ovisna; poziva Komisiju da pažljivo ispita situaciju i da Agenciji pruži potrebna sredstva za zapošljavanje potrebnog osoblja; poziva Agenciju da o tom pitanju izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

12. izražava zabrinutost zbog velikog broja članova upravnog odbora Agencije, što otežava postupak donošenja odluka i stvara znatne administrativne troškove;

13. izražava žaljenje zbog toga što neki životopisi članova upravnog odbora i dalje nisu objavljeni na internetskim stranicama Agencije; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u tom pogledu;

14. napominje da je, nakon pregovora održanih 2020. koji su doveli do donošenja Uredbe (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), Agencija u svibnju 2021. pretvorena u Agenciju Europske unije za svemirski program (EUSPA), s povećanim skupom osnovnih i delegiranih zadaća te novim povezanim zakonodavnim financijskim izvještajem EUSPA-e; napominje da ta transformacija uključuje premještanje 251 privremenog djelatnika i 34 člana ugovornog osoblja do 2023.; napominje da bi promjene mogle otežati donošenje odluka i dovesti do znatnih administrativnih troškova; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o rizicima za rad Agencije i o mjerama ublažavanja koje je poduzela;

15. pozdravlja napore uložene u politiku koja se odnosi na osoblje kad je riječ o promicanju rada na daljinu i zdravoga života te i dalje potiče Agenciju da nastavi s razvojem dugoročnog okvira za politiku u području ljudskih resursa koji će obuhvaćati ravnotežu između poslovnog i privatnog života, cjeloživotno usmjeravanje i razvoj karijere, rodnu ravnotežu, rad na daljinu, geografsku ravnotežu te zapošljavanje i integraciju osoba s invaliditetom;

Javna nabava

16. napominje da je Agencija u razdoblju od 2017. do 2020. provela ukupno pet postupaka javne nabave, uključujući projekte DISPATCH i PRISMA; pozdravlja činjenicu da je Agencija 2020. na vrijeme sklopila 100 % planiranih ugovora;

17. prima na znanje, u vezi s mjerama poduzetima kao odgovor na prošlogodišnje zaključke Revizorskog suda, da je Agencija u upravljanju svojim aktivnostima poduzela korake za uvođenje modula e-nabave i e-podnošenja ponuda kao alata za javnu nabavu, s posebnim naglaskom na administrativnu nabavu koja se može provesti otvorenim natječajima; prima na znanje da je Agencija osigurala ciljanu obuku i da su ispunjeni svi administrativni preduvjeti za njegovo korištenje; poziva Agenciju da o napretku u vezi s time obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

18. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine kontinuirane napore u području osiguranja transparentnosti te sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa; napominje da je u Agenciji tijekom 2020. zabilježen jedan slučaj zviždanja koji se sastojao od više sličnih prijava upućenih nekolicini dionika; konstatira da je taj slučaj rezultirao istragama u kojima je utvrđeno da su prijave zviždača neutemeljene;

Unutarnja kontrola

19. prima na znanje iz naknadno provedenih mjera i izvješća Revizorskog suda da postoji rizik da se plaćanja Agencije Europskoj svemirskoj agenciji (ESA) povezana s provedbom programa EGNOS i Galileo možda računaju na temelju netočnih troškova zbog nepostojanja sveobuhvatne *ex ante* i *ex post* strategije; prima na znanje iz odgovora Agencije u vezi s *ex ante* kontrolama da je Agencija Revizorskom sudu dostavila ažuriranu metodologiju izvješćivanja o troškovima te da je također pokazala da upotrebljava ESA-ine potvrde o dovršetku ključnih etapa kako bi uskladila troškove koje ESA potražuje; prima na znanje iz odgovora Agencije, u vezi sa strategijom ex post kontrole, da Agencija i Glavna uprava Komisije za obrambenu industriju i svemir provode reviziju aktivnosti ESA-e u 2020.; poziva Agenciju da izvijesti o rezultatima te revizije i da iskustva stečena u tom pogledu uvrsti u buduću *ex post* strategiju;

20. pozdravlja provedbu okvira unutarnje kontrole i odobrenje plana kontinuiteta poslovanja 2020., koji je od 2015. predmet daljnjih upita Revizorskog suda;

([2]) Uredba (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program te o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 912/2010, (EU) br. 1285/2013 i (EU) br. 377/2014 i Odluke br. 541/2014/EU (SL L 170, 12.5.2021., str. 69.).

21. ističe da je Komisijina Služba za unutarnju reviziju (IAS) u studenome 2019. dostavila revizijsko izvješće o korištenju EGNOS-a, s pet važnih preporuka i jednim pitanjem koje treba razmotriti; prima na znanje, iz odgovora Agencije, da preporuke čekaju razmatranje Službe za unutarnju reviziju; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o napretku postignutom u tom području;

22. napominje, kad je riječ o mjerama koje je Agencija poduzela u vezi s opažanjima o razrješnici za 2019., da je Služba za unutarnju reviziju 2019. provela reviziju „Izgradnje kapaciteta osoblja Agencije za europski GNSS" i da je, iako izvješće nije dovršeno 2019., bilo planirano uključiti jednu vrlo važnu i četiri važne preporuke; poziva Agenciju da izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku u provedbi tih preporuka;

Odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 i kontinuitet poslovanja

23. napominje da su se vanjska događanja Agencije premjestila na internet, čime su fizička ograničenja nametnuta pandemijom bolesti COVID-19 pretvorena u priliku da se dođe do novih zajednica korisnika i globalnog dosega, kao što je bio slučaj s platformom za savjetovanje korisnika i godišnjim Europskim tjednom svemira, koji je privukao više od 3 000 sudionika iz više od 100 zemalja;

Ostale napomene

24. podsjeća na važnost povećanja digitalizacije Agencije u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i kako bi se ubrzala digitalizacija postupaka; naglašava da Agencija u tom pogledu i dalje treba biti proaktivna kako bi se pod svaku cijenu izbjegao digitalni jaz među agencijama;

25. prima na znanje iz odgovora Agencije na izvješće o razrješnici za 2019. da je Agencija 2020. provela niz mjera za povećanje kibersigurnosti, uključujući provedbu programa Splunk Enterprise Security, donošenje strategije za sigurnost IKT-a i provedbu upravljanja mobilnim uređajima koje se temelji na Microsoft Intuneu;

26. prima na znanje iz njezinih odgovora na standardni upitnik Parlamenta da Agencija uvodi niz mjera kako bi osigurala održiv radni prostor prihvatljiv za okoliš, kao što su sudjelovanje u ugovornom i koordinacijskom okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja, provedba praksi recikliranja i uključivanje posebnih odredbi povezanih s okolišem u sve nove ugovore;

27. prima na znanje da Agencija traži nove prostore za svoje sjedište u Pragu; napominje da su na drugim lokacijama Agencije u Francuskoj i Španjolskoj u tijeku izgradnja i obnova; napominje da Agencija izvješćuje o tome da se pridržava nacionalnih standarda zaštite okoliša i najnovije metodologije za te projekte obnove i izgradnje zgrada;

28. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.